

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ»
КЗ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
КВНЗ «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Освіта збереже Україну!

Матеріали І Всеукраїнських Прокопенківських читань

(10 червня 2022 року)

м. Харків

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

АСТАХОВА Катерина – доктор історичних наук, професор, ректор Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;

БЄЛОВА Людмила – доктор соціологічних наук, професор, директор ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, президент громадської спілки «Харківський університетський консорціум»;

БАШКІР Ольга – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, голова РМУ ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

БЕРЕЖНА Світлана – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ГОЛОБОРОДЬКО Костянтин – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ДОВЖЕНКО Тетяна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЛУК'ЯНОВА Лариса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

ПОКРОСВА Любов – кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

ПОНОМАРЬОВА Галина – доктор педагогічних наук, професор, ректор КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;

ПОНОМАРЬОВА Наталія – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди ;

ЦАПКО Алла – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЧЕРНІКОВА Інна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 6 від 15 червня 2022 року)*

Освіта збереже Україну! : матеріали I Всеукраїнських Прокопенківських читань, Харків, 10 черв. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2022. – 399 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнських Прокопенківських читань, присвячених ушануванню пам'яті доктора педагогічних наук, професора, академіка Національної академії педагогічних наук України, заслуженого працівника народної освіти України, Почесного громадянина м. Харкова Прокопенка Івана Федоровича. Він містить роздуми і спогади, пов'язані з постаттю великого педагога сучасності, його думками про націєтворчу місію Вчителя, роль педагогічних університетів як унікальних освітньо-виховних і культурно-духовних центрів підготовки вчителів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

ЗМІСТ

ІВАН ФЕДОРОВИЧ ПРОКОПЕНКО – ГРОМАДЯНИН, ПАТРІОТ, УЧЕНИЙ, ПЕДАГОГ,
МЕНЕДЖЕР

Бойчук Ю.Д.12

ДО ПИТАННЯ ПРО СУТНІСТЬ АНДРАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО
ПЕРСОНАЛУ У СФЕРІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Аніщенко О.В.24

РЕКТОРСЬКИЙ КОРПУС ХАРКІВЩИНИ «ЕПОХИ ПРОКОПЕНКА»

Астахова К.В.30

ПРОКОПЕНКО І СКОВОРОДА – ДВА «ПЕРШОРОЗУМИ» СВОЄЇ ЕПОХИ

Бакай С.Ю.35

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ
РОБОТИ З ДОРΟΣЛИМИ

Баніт О.В.42

ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ПРИ
ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАТИЗАЦІЯ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

Батюк Л.В.46

ПІДГОТОВКА ОСВІТЯНСЬКОЇ ЕЛІТИ ЯК ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ

Безрук О.О.50

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ
І.Ф. ПРОКОПЕНКА

Бережна С.В., Чернікова І.В.53

УЧИТЕЛЬ, ВЧЕНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ – ІВАН ФЕДОРОВИЧ ПРОКОПЕНКО

Бондар В.І.59

КОРДОЦЕНТРИЗМ ПЕДАГОГІЧНОГО СВИТОГЛЯДУ ІВАНА ПРОКОПЕНКА І ГРИГОРІЯ
СКОВОРОДИ

Боярська-Хоменко А.В., Ворожбіт-Горбатюк В.В., Собченко Т.М.61

УГОРСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ЗАКАРПАТТЯ

Вароді Н.Ф.64

ТВОРЧІ ПРОЄКТИ У ВИЩІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Веприк С.А., Шакуров Є.О.69

DYNAMIC GEOMETRY AS AN INTEGRAL COMPONENT OF ELITE MATHEMATICS
TEACHERS TRAINING

Vodolazhenko A. V.73

ІМІДЖ ЗАКЛАДУ І РЕПУТАЦІЯ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА

Вольянська С.Є., Луценко Л.В., Коноваленко В.В.79

УЧИТЕЛЬ, ВЧЕНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ –

ІВАН ФЕДОРОВИЧ ПРОКОПЕНКО

Бондар В.І.

доктор педагогічних наук, професор,

дійсний член Національної академії педагогічних наук України,

заслужений працівник народної освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6915448>

Ідеї великого вченого доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України Івана Федоровича Прокопенка успішно розвиваються у процесі підготовки майбутніх учителів, набувають нового змісту в наші дні і впроваджуються в заклади шкільної та вищої педагогічної освіти. Своім особистим життям він переконливо доводив, що мрії про професію здійснюються, а успіх приходить до того, хто наполегливо працює та самовдосконалюється.

Метою такої освіти є всебічний розвиток, виховання й соціалізація особистості, здатної до активного життя в суспільстві та цивілізації, взаємодії з природою, особистості, яка має прагнення до самовдосконалення і вибору самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Він особисто розробив та впровадив у практику нову концепцію інтенсифікації освітньої діяльності студентів, на базі якої ним розроблено варіанти нових педагогічних технологій, альтернативних до традиційних способів побудови навчально-виховного процесу.

І. Ф. Прокопенко вважав пріоритетним напрямом роботи університету підготовку нових ключових компетентностей і всебічно розвиненої, духовно багаті особистості, учителя, який є патріотом та свідомим громадянином України.

Він був глибоко переконаний, що прогресивні зміни в суспільних відносинах зумовлюють необхідність забезпечення процесу неперервної освіти як запоруки конкурентоспроможності, професійної та соціальної мобільності, самовдосконалення громадян. Особливо це є важливим для дітей з інтелектуальними порушеннями, які є ваговою складовою стратегії розвитку суспільства. В успішному розв'язанні цієї проблеми Іван Федорович бачив підготовку педагогів відповідної кваліфікації, здатних здійснювати успішну корекцію наслідків порушеного розвитку, попередження вторинних відхилень, формування компенсаційних механізмів, що зумовлюють навчальну діяльність таких дітей з урахуванням максимального рівня їхніх функціональних можливостей. За ініціативи Івана Федоровича в складі університету було відкрито кафедру спеціальної педагогіки та кафедру здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології, на яких здійснюється, починаючи з 2018 року, підготовка фахівців зі спеціальності 016.01 – Логопедія, 016.02 – Олігофренопедагогіка за двома освітніми рівнями: бакалавр і магістр.

Попереду – розробка освітніх програм, здатних підвищити професійну підготовку майбутніх педагогів і доведення її до магістерського рівня.